

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2026. № 3.
ISSN 2307-2105

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.3.154>

УДК: 657.37:336.2:658.15

О. І. Лугова,

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,

Миколаївський національний аграрний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4432-0295>

Д. О. Терянік,

здобувач вищої освіти спеціальності Д1 Облік і оподаткування,

Миколаївський національний аграрний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-2439-1869>

**УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА: ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВІ
ТА АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ**

O. Luhova,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation, Mykolaiv National Agrarian University

D. Terianik,

*Applicant for higher education specialty D1 Accounting and Taxation,
Mykolaiv National Agrarian University*

**ENTERPRISE ACCOUNTS RECEIVABLE MANAGEMENT:
ACCOUNTING, TAX AND ANALYTICAL ASPECTS**

У статті досліджено теоретичні та практичні засади управління дебіторською заборгованістю підприємства з урахуванням обліково-податкових та аналітичних аспектів. Обґрунтовано роль дебіторської заборгованості як важливого елемента оборотних активів, що безпосередньо впливає на ліквідність, платоспроможність і фінансову стійкість підприємства. Проаналізовано нормативно-правові засади бухгалтерського обліку та оподаткування операцій із дебіторською заборгованістю відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку та положень податкового законодавства. Розглянуто основні причини її виникнення, класифікацію та ризики накопичення простроченої заборгованості. Особливу увагу приділено аналітичним інструментам оцінки ефективності управління дебіторською заборгованістю, а також використанню сучасних інформаційних систем та механізмів перевірки контрагентів. Обґрунтовано доцільність застосування системного підходу до управління дебіторською заборгованістю, що передбачає інтеграцію облікових, податкових і аналітичних інструментів для підвищення фінансової стійкості підприємства.

The article examines the theoretical foundations and practical aspects of enterprise accounts receivable management with a focus on accounting, tax, and analytical components. In modern economic conditions, effective management of receivables is an important element of financial management, as it directly affects liquidity, solvency, and financial stability of enterprises. The study analyses the regulatory framework governing the accounting and taxation of accounts receivable in accordance with national accounting standards and the provisions of the Tax Code of Ukraine. Particular attention is given to the classification of receivables based on the probability of repayment and the risks associated with overdue and doubtful debts.

The research identifies the main factors contributing to the formation of receivables, including deferred payments, violations of contractual obligations,

financial difficulties of counterparties, and insufficient financial control within enterprises. The article highlights the negative consequences of excessive receivables accumulation, such as immobilization of working capital, cash flow disruptions, and increased financial risks. The importance of systematic monitoring of receivables and the use of analytical indicators to assess the efficiency of receivables management is substantiated.

Special attention is paid to the accounting procedures for recognizing, assessing, and writing off doubtful and bad debts, including the formation of allowance for doubtful debts and the reflection of related transactions in financial reporting. The tax implications of receivables operations are also analysed, particularly regarding corporate income tax adjustments and value added tax obligations.

The article emphasizes the importance of implementing modern information technologies, including ERP and CRM systems, to improve control over settlements with counterparties and ensure effective financial management. In addition, the role of compliance procedures and analytical platforms for counterparty verification is highlighted as an important preventive mechanism for reducing the risk of non-payment. The study substantiates the necessity of a systematic approach that integrates accounting, tax regulation, and financial analysis into a unified management framework. Such an approach contributes to improving financial discipline, enhancing transparency of business processes, and increasing the efficiency of enterprise resource utilization.

Ключові слова: *дебіторська заборгованість, управління підприємством, системний підхід, контрагенти, аналіз, інструменти контролю.*

Keywords: *accounts receivable, enterprise management, systematic approach, counterparties, analysis, control tools.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасних умовах господарювання ефективність діяльності підприємств значною мірою залежить від рівня організації управління їхніми оборотними активами. Важливим елементом таких активів є дебіторська заборгованість, яка виникає у процесі здійснення розрахунків із покупцями, замовниками та іншими контрагентами. Її значні обсяги можуть свідчити як про активну господарську діяльність підприємства, так і про недоліки у системі фінансового контролю та управління розрахунками.

У сучасних економічних умовах проблема ефективного управління дебіторською заборгованістю набуває особливої актуальності. Накопичення прострочених боргів призводить до зниження ліквідності підприємства, дефіциту оборотних коштів, ускладнення фінансового планування та зростання ризику фінансових втрат. Крім того, значний вплив на процес управління дебіторською заборгованістю мають податкові аспекти, зокрема порядок формування резерву сумнівних боргів, особливості оподаткування податком на прибуток та відображення відповідних операцій у системі податку на додану вартість.

Враховуючи зазначене, важливого значення набуває формування комплексного підходу до управління дебіторською заборгованістю, який поєднує облікові, аналітичні, податкові та правові інструменти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У працях багатьох авторів тема дебіторської заборгованості має ґрунтовну наукову базу. Згідно з матеріалами, зазначеними в роботі Савченко А. М., Горелик Д. С., Гаврилюк В. Ю., Вербіцького О. В. [1], дебіторська заборгованість впливає як на роботу всього підприємства, так і на фінансовий стан, ліквідність активів, являючись «тимчасовим відтоком коштів з обігового капіталу підприємства, які, теоретично, мають бути повернуті у вигляді грошових надходжень у майбутньому». Важливість контролю за цим аспектом діяльності підприємстві зазначаються у роботі Юрченка С. В., Мачак Т. О., Овдіна В. С.

[2], де зазначається, що «постійний моніторинг її обсягів і структури дозволяє своєчасно виявити проблеми з платоспроможністю контрагентів і коригувати стратегію стягнення боргів».

У багатьох публікаціях зосереджено увагу на дебіторській заборгованості та її впливі на роботу підприємства або його функціональних підрозділів у широкому спектрі знань та практичних навичок вітчизняних та іноземних авторів.

Водночас сучасні наукові дослідження приділяють значну увагу вдосконаленню механізмів управління дебіторською заборгованістю в умовах нестабільного економічного середовища. Зокрема, у праці [3] обґрунтовано взаємозв'язок між обсягами дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства, що підтверджує їх суттєвий вплив на фінансову рівновагу та платоспроможність суб'єктів господарювання. Підкреслюється, що надмірне зростання дебіторської заборгованості може призводити до дисбалансу грошових потоків та зниження ефективності управління оборотним капіталом.

У дослідженні [4] наголошується на необхідності формування комплексної системи контролю за розрахунками з контрагентами, яка має поєднувати бухгалтерський облік, фінансовий аналіз та внутрішній аудит. Автори відзначають, що своєчасний моніторинг стану дебіторської заборгованості та застосування аналітичних інструментів дозволяє зменшити ризики неплатежів і підвищити ефективність фінансового менеджменту підприємства. Крім того, автори статті [5] підкреслюють важливість застосування сучасних підходів до оцінки платоспроможності контрагентів та використання інформаційно-аналітичних систем для управління дебіторською заборгованістю. Інтеграція облікових та аналітичних інструментів управління розрахунками з контрагентами сприяє підвищенню прозорості фінансових процесів та забезпечує ефективний контроль за станом дебіторської заборгованості підприємства.

Таким чином, аналіз наукових праць свідчить про значну увагу дослідників до проблематики управління дебіторською заборгованістю. Разом з тим потребують подальшого наукового опрацювання питання інтеграції облікових, податкових та аналітичних інструментів управління дебіторською заборгованістю підприємства, що і зумовлює актуальність даного дослідження.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження обліково-податкових та аналітичних аспектів управління дебіторською заборгованістю підприємства та обґрунтування напрямів підвищення ефективності контролю за розрахунками з контрагентами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дебіторська заборгованість є важливим елементом оборотних активів підприємства та відображає суму заборгованості юридичних та фізичних осіб перед підприємством, що виникла внаслідок здійснення господарських операцій. Вона формується у результаті реалізації товарів, виконання робіт, надання послуг або здійснення інших господарських операцій, що передбачають відстрочку платежу. Разом з тим накопичення простроченої дебіторської заборгованості може негативно впливати на фінансовий стан підприємства, знижувати рівень його ліквідності та платоспроможності.

Відповідно до вимог національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» [6], дебіторська заборгованість визнається активом за умови існування ймовірності отримання економічних вигід у майбутньому та можливості достовірного визначення її суми.

Для цілей ефективного управління дебіторською заборгованістю важливим аспектом є її класифікація за ступенем ризику непогашення (табл. 1).

Таблиця 1. Класифікація дебіторської заборгованості за можливістю її погашення

Вид заборгованості	Характеристика
Поточна	Заборгованість, строк погашення якої не настав
Сумнівна	Існує ймовірність неповернення боргу
Безнадійна	Заборгованість, щодо якої існує впевненість у її непогашенні

Джерело: сформовано на основі [6]

Безнадійною може визнаватися дебіторська заборгованість, щодо якої підприємство має обґрунтовану впевненість у її неповерненні або за якою минув строк позовної давності. Відповідно до норм цивільного законодавства [7] загальний строк позовної давності становить три роки.

Виникнення дебіторської заборгованості є об'єктивним явищем господарської діяльності підприємств, однак її надмірне зростання може свідчити про недостатню ефективність фінансового менеджменту

Основні причини формування дебіторської заборгованості наведено у таблиці 2.

Таблиця 2. Основні причини виникнення дебіторської заборгованості

Причина	Сутність
Надання відстрочки платежу	Комерційний кредит покупцям
Порушення умов договору	Невиконання або неналежне виконання зобов'язань
Фінансові труднощі контрагента	Несвоєчасне здійснення платежів
Помилки у документах	Неправильне оформлення первинних документів
Недостатній фінансовий контроль	Відсутність системного моніторингу платежів
Неперевірені контрагенти	Співпраця з фінансово ненадійними партнерами

Джерело: узагальнено авторами

Крім економічних факторів, виникнення дебіторської заборгованості може бути пов'язане з недостатньою перевіркою надійності контрагентів та недосконалою системою внутрішнього контролю підприємства. Несвоєчасне виконання контрагентами договірних зобов'язань призводить до іммобілізації фінансових ресурсів підприємства, що обмежує можливості фінансування операційної діяльності, інвестиційних проектів та виконання власних зобов'язань перед постачальниками, бюджетом і працівниками. У разі систематичного накопичення боргів підприємство може зіткнутися з касовими розривами, погіршенням кредитоспроможності та підвищенням ризику фінансових втрат.

Відсутність належного контролю за дебіторською заборгованістю створює додаткові ризики для діяльності підприємства, що потребує формування ефективної системи її управління, яка поєднує облікові, аналітичні та правові інструменти. Важливе значення при цьому має систематичний моніторинг стану розрахунків із контрагентами, своєчасне виявлення простроченої заборгованості та оцінка платоспроможності боржників. Запровадження ефективних процедур контролю дозволяє своєчасно реагувати на виникнення проблемної заборгованості, мінімізувати фінансові ризики та забезпечити стабільність грошових потоків підприємства.

До ключових ризиків, які виникають у разі несвоєчасного погашення заборгованості, належать зниження ліквідності підприємства, фінансові втрати, ускладнення доступу до кредитних ресурсів та зниження ділової репутації (табл. 3).

Таблиця 3. Основні ризики накопичення дебіторської заборгованості

Ризик	Характеристика впливу
Зниження ліквідності	Відволікання оборотних коштів у дебіторську заборгованість призводить до дефіциту грошових ресурсів
Фінансові втрати	Існує ризик часткового або повного неповернення заборгованості
Зниження кредитоспроможності	Банківські установи можуть оцінювати підприємство як фінансово нестабільне
Гальмування розвитку	Блокування оборотних коштів обмежує можливості фінансування інвестиційних проєктів
Додаткові витрати	Судові витрати, витрати на правничу допомогу та виконавче провадження
Репутаційні ризики	Накопичення боргів негативно впливає на ділову репутацію підприємства

Джерело: узагальнено авторами

Таким чином, ефективне управління дебіторською заборгованістю є важливим інструментом підтримання фінансової стійкості підприємства та передбачає систематичний аналіз її структури, динаміки та якості. Такий аналіз дозволяє оцінити ступінь фінансових ризиків та визначити напрями підвищення ефективності управління оборотними активами.

Аналіз дебіторської заборгованості доцільно здійснювати за таким алгоритмом:

1. Класифікація заборгованості за строками виникнення (поточна та прострочена).
2. Групування боргів за строками прострочення (до 30 днів, 30–90 днів, понад 90 днів).
3. Визначення найбільших боржників, що формують основну частину заборгованості.
4. Аналіз динаміки дебіторської заборгованості у порівнянні з попередніми періодами.
5. Оцінка якості заборгованості, зокрема визначення сумнівних та безнадійних боргів.
6. Розрахунок фінансових коефіцієнтів, що характеризують ефективність управління дебіторською заборгованістю (табл. 4).

Таблиця 4. Основні показники аналізу дебіторської заборгованості

Показник	Економічний зміст
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Показує швидкість перетворення дебіторської заборгованості у грошові кошти
Середній строк погашення	Визначає середню кількість днів, необхідних для погашення заборгованості
Частка простроченої заборгованості	Характеризує рівень фінансових ризиків
Частка сумнівних боргів	Відображає потенційні втрати підприємства

Джерело: узагальнено авторами

Регулярне застосування зазначених показників дозволяє своєчасно виявляти негативні тенденції у системі розрахунків із контрагентами та приймати відповідні управлінські рішення.

У бухгалтерському обліку безнадійна дебіторська заборгованість підлягає списанню з балансу підприємства [6]. Якщо під таку заборгованість був сформований резерв сумнівних боргів, списання здійснюється за рахунок цього резерву (рахунок 38 «Резерв сумнівних боргів»). У разі недостатності резерву відповідна сума включається до складу інших операційних витрат підприємства (рахунок 944 «Сумнівні та безнадійні борги»).

Після списання безнадійної заборгованості з балансу підприємство повинно відображати її на забалансовому рахунку 071 «Списана дебіторська заборгованість» не менше трьох років. Це дозволяє контролювати

можливість її подальшого погашення у разі покращення фінансового стану боржника.

Такий підхід забезпечує достовірність фінансової звітності та дозволяє відобразити реальну вартість активів підприємства.

Операції з дебіторською заборгованістю мають важливе значення для податкового обліку підприємства, зокрема при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток та формуванні податкового кредиту і податкових зобов'язань з податку на додану вартість відповідно до вимог Податкового кодексу України [8].

Для цілей оподаткування податком на прибуток безнадійною визнається заборгованість, що відповідає критеріям, визначеним Податковим кодексом України. Однією з найпоширеніших підстав є закінчення строку позовної давності.

Підприємства, які застосовують коригування фінансового результату на податкові різниці, збільшують фінансовий результат до оподаткування на суму сформованого резерву сумнівних боргів та коригують його при списанні відповідної заборгованості.

Особливості виникають і при відображенні операцій з дебіторською заборгованістю у системі ПДВ. У випадку, коли підприємство виступає продавцем товарів або послуг, податкові зобов'язання з ПДВ виникають у момент постачання. Якщо покупець не здійснив оплату і заборгованість у подальшому визнається безнадійною, податкові зобов'язання з ПДВ не коригуються [8]. Якщо ж підприємство виступає покупцем і здійснило попередню оплату постачальнику, але товар не був поставлений, при списанні такої заборгованості необхідно зменшити податковий кредит з ПДВ.

Сучасні інформаційні системи управління підприємством відіграють важливу роль у забезпеченні ефективного контролю фінансових процесів та управління розрахунками з контрагентами. Зокрема, інтегровані системи управління ресурсами підприємства (ERP) та системи управління

взаємовідносинами з клієнтами (CRM) забезпечують комплексну автоматизацію бізнес-процесів, консолідацію даних та підтримку прийняття управлінських рішень на основі аналітичної інформації. Використання таких систем дозволяє підприємствам здійснювати постійний моніторинг фінансових операцій, підвищувати прозорість облікових процесів і забезпечувати ефективну взаємодію з контрагентами, що сприяє підвищенню фінансової стійкості та ефективності управління діяльністю підприємства [9].

Підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю потребує використання сучасних інформаційних систем та механізмів перевірки контрагентів. У сучасних умовах цифровізації економіки інформаційні технології відіграють важливу роль у забезпеченні оперативності обробки фінансової інформації, підвищенні прозорості розрахункових операцій та посиленні контролю за станом дебіторської заборгованості.

Серед основних інструментів можна виділити:

- автоматизовані бухгалтерські системи обліку;
- CRM-системи управління взаємовідносинами з клієнтами;
- аналітичні платформи перевірки контрагентів;
- державні реєстри судових рішень та виконавчих проваджень.

Застосування таких систем забезпечує автоматичний контроль строків оплати, формування аналітичних звітів, своєчасне виявлення простроченої заборгованості, підтримку прийняття управлінських рішень. Крім того, використання цифрових інструментів сприяє інтеграції облікової, фінансової та аналітичної інформації в єдину інформаційну систему підприємства, що значно підвищує ефективність управління фінансовими потоками.

Використання таких інструментів дозволяє своєчасно виявляти ризикових контрагентів, здійснювати постійний контроль за станом розрахунків та приймати обґрунтовані управлінські рішення. У результаті підприємства отримують можливість оперативно реагувати на зміну

фінансового стану партнерів та знижувати ймовірність виникнення проблемної дебіторської заборгованості.

Одним із ефективних превентивних механізмів управління дебіторською заборгованістю є проведення комплексної перевірки контрагентів перед початком співпраці. Такий підхід дозволяє оцінити надійність потенційного партнера, визначити рівень фінансових ризиків та прийняти обґрунтоване рішення щодо умов співпраці.

Комплаєнс-перевірка передбачає:

- юридичний аналіз реєстраційних документів;
- перевірку наявності судових спорів;
- оцінку фінансового стану підприємства;
- перевірку бенефіціарних власників та можливих санкційних обмежень.

З метою підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю підприємства доцільно використовувати сучасні інформаційно-аналітичні ресурси, які забезпечують комплексну перевірку контрагентів та дозволяють своєчасно виявляти потенційні фінансові ризики. Використання таких ресурсів сприяє підвищенню рівня фінансової безпеки підприємства та формуванню більш прозорої системи ділових відносин із партнерами. Основні інструменти, що можуть застосовуватися для перевірки контрагентів, наведено у таблиці 5.

Таблиця 5. Основні інструменти перевірки контрагентів

Інструмент	Можливості
YouControl	Комплексна перевірка компаній за державними реєстрами
Opendatobot	Моніторинг змін у діяльності контрагентів
Liga360	Аналітична інформація щодо фінансового стану компаній
Єдиний державний реєстр судових рішень	Перевірка судових справ
Автоматизована система виконавчих проваджень	Інформація про відкриті виконавчі провадження

Джерело: сформовано авторами з використанням [10]

Використання зазначених інструментів дозволяє підприємствам своєчасно виявляти потенційно ризикових контрагентів та мінімізувати фінансові втрати.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Дебіторська заборгованість є важливим елементом фінансово-господарської діяльності підприємства, що безпосередньо впливає на його ліквідність, платоспроможність та фінансову стійкість. Ефективне управління такою заборгованістю потребує комплексного підходу, який поєднує бухгалтерський облік, фінансовий аналіз, податкове регулювання та правові механізми контролю.

Особливу роль у цьому процесі відіграють формування резерву сумнівних боргів, правильне відображення операцій з дебіторською заборгованістю у системі податку на прибуток та податку на додану вартість, а також застосування сучасних інформаційних технологій для моніторингу розрахунків із контрагентами.

Системний контроль за розрахунками з контрагентами, регулярний аналіз структури заборгованості та використання інструментів перевірки партнерів дозволяють знизити ризики неповернення коштів і забезпечити фінансову стабільність підприємства.

Запровадження системного підходу до управління дебіторською заборгованістю дозволяє підприємствам мінімізувати фінансові ризики, підвищити ефективність використання оборотних активів та забезпечити стабільний розвиток у довгостроковій перспективі.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з удосконаленням методів оцінки ризиків неповернення дебіторської заборгованості та застосуванням цифрових аналітичних інструментів управління розрахунками з контрагентами.

Література

1. Савченко А.М., Горелик Д.С., Гаврилюк В.Ю., Вербіцький О.В. Дебіторська заборгованість та її вплив на фінансовий результат діяльності підприємства. *Український економічний часопис*. 2025. № 8. С. 123-127. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2025-8-21>.
2. Юрченко С. В., Мачак Т. О., Овдін В. С. Управління дебіторською заборгованістю для підвищення рівня фінансово-економічної безпеки підприємства. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: Економіка і менеджмент*. 2024. №16. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-16-04-02>
3. Шот А.П., Барбаш Д.В. Дебіторська заборгованість та проблеми її стягнення в умовах війни. *Наукові перспективи*. 2024. № 11 (53). С. 812–820. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-11\(53\)-812-821](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-11(53)-812-821)
4. Яцев Д. О., Паянок Т. М., Корнійчук В. О. Обліково-аналітичне забезпечення розрахунків з покупцями та замовниками. *Управління змінами та інновації*. 2024. № 12. С. 84–89. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2024-12-13>
5. Слепченко В. П., Скрипник М. І. Методика обліку розрахунків підприємства з покупцями і замовниками. *Економіка та суспільство*. 2021. № 29. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-4>
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text> (дата звернення: 10.03.2026).
7. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01. 2003 р. № 435-IV. Дата оновлення: 01.02.2026 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 10.03.2026).

8. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення: 01.01.2026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 10.03.2026).

9. Pratiksha Agarwal, Arun Gupta Harnessing the Power of Enterprise Resource Planning (ERP) and Customer Relationship Management (CRM) Systems for Sustainable Business Practices. *International Journal of Computer Trends and Technology (IJCTT)*. 2024. vol. 72, no. 4, pp. 102-110. DOI: <https://doi.org/10.14445/22312803/IJCTT-V72I4P113>

10. Перевірка контрагента: інструменти, джерела та сигнали небезпеки. *7eminar*. URL: <https://7eminar.ua/news/9303-yak-i-navishho-pereviryati-kontragenta-instrumenti-dzerela-ta-signali-nebezpeki>. (дата звернення: 10.03.2026).

References

1. Savchenko, A. M., Horelyk, D. S., Havryliuk, V. Yu., & Verbytskyi, O. V. (2025), “Accounts receivable and its impact on the financial results of the enterprise”, *Ukrains'kyj ekonomichnyj chasopys*, vol. 8. <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2025-8-21>.

2. Yurchenko, S. V., Machak, T. O., & Ovdin, V. S. (2024), “Accounts receivable management to increase the level of financial and economic security of the enterprise”, *Problemy suchasnykh transformatsij. Seriya: Ekonomika i menedzhment*, vol. 16. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-16-04-02>.

3. Shot A. P., Barbash D. V. (2024), “Receivables and problems of their recovery in wartime conditions”, *Naukovi perspektyvy*, vol. 11 (53). [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-11\(53\)-812-821](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-11(53)-812-821).

4. Yatsev, D. O., Payanok, T. M., & Korniiichuk, V. O. (2024), “Accounting and analytical support for settlements with buyers and customers”, *Upravlinnia zminamy ta innovatsii*, vol. 12. <https://doi.org/10.32782/CMI/2024-12-13>.

5. Slepchenko, V. P., & Skrypnyk, M. I. (2021). "Methodology of accounting for settlements of the enterprise with buyers and customers", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 29, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/538/516>. (Accessed 10 March 2026).
6. The Ministry of Finance of Ukraine (1999), National Accounting Regulation (Standard) 10 "Accounts Receivable", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text> (Accessed 10 March 2026).
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), "Civil Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (Accessed 10 March 2026).
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Tax Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (Accessed 10 March 2026).
9. Agarwal P., Gupta A. (2024) Harnessing the Power of Enterprise Resource Planning (ERP) and Customer Relationship Management (CRM) Systems for Sustainable Business Practices. *International Journal of Computer Trends and Technology*, vol. 72(4). <https://doi.org/10.14445/22312803/IJCTT-V72I4P113>.
10. 7eminar. (2025), "Counterparty verification: tools, sources, and danger signals", available at: <https://7eminar.ua/news/9303-yak-i-navishhopereviryati-kontragenta-instrumenti-dzerela-ta-signali-nebezpeki> (Accessed 10 March 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 15.03.26

Прорецензовано / Revised: 18.03.26

Схвалено до друку / Accepted: 20.03.26